

Skaidrojums pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumam

Vispārējie principi

Finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes

Atbilstoši likumam "Likums par budžetu un finanšu vadību" saņemti un apkopoti 118 pašvaldību 2010.gada pārskati.

Pašvaldību, pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu (turpmāk tekstā – pašvaldību) gada pārskati sagatavoti atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Likums par budžetu un finanšu vadību", Ministru kabineta 2010.gada 17.augusta noteikumiem Nr.777 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība", Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumiem Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" un citiem normatīvajiem aktiem budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, kā arī ievērojot šī skaidrojuma turpinājumā aprakstītās grāmatvedības politikas.

2010.gada pārskats ir sagatavots saskaņā ar iestāžu darbības turpināšanas un uzkrāšanas principiem.

Pašvaldību bilanču kopsavilkuma posteņu salīdzināmības nodrošināšanai vairāku pašvaldību bilanču posteņu rādītāji 2010.gada sākumā un beigās ir pārklasificēti.

Zvērinātu revidentu atzinumi

Zvērinātu revidentu atzinumus par gada pārskata sagatavošanas pareizību bez iebildēm saņēmušas 116 pašvaldības, ar iebildēm saņēmušas 2 pašvaldības.

Naudas vienība

Pašvaldību bilanču kopsavilkumā par vērtības mēru lietota LR naudas vienība lats (Ls). Finanšu pārskatos uzrādītie finanšu dati ir noapaļoti līdz veseliem latiem.

Konsolidācijas principi

Sagatavojot pašvaldību bilanču kopsavilkuma finanšu pārskatu, izslēgti pārskatā iekļauto pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējie darījumi.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās pārrēķināti latos pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā ārvalstu valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā.

Valūtas kursa starpības, kas radušās valūtas norēķinu rezultātā, kā arī aktīvu un saistību uzskaitē pielietojot valūtas kursus, kuri atšķiras no sākotnēji darījumu uzskaitē izmantotajiem valūtas kursiem, atzītas ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (latos)		
Valūta	31.12.2010.	31.12.2009.
EUR	0.702804	0.702804
USD	0.535000	0.489000
DKK	0.094300	0.094400
GBP	0.824000	0.783000
SEK	0.078200	0.067800

Aplēšu izmantošana

Sagatavojot finanšu pārskatu, ņemtas vērā aplēses un pieņēmumi, kas ietekmējuši atsevišķu bilances un ieņēmumu vai izdevumu aprēķina posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību FMInf_300611_pasv.bil.sk; Latvijas Republikas 2010.gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par 25 pašvaldību budžetiem; 2.sējums

novērtējumu. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Aplēšu izmaiņu ietekme uzrādīta finanšu pārskatos.

Uzskaitē un novērtēšanas metodes

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi ir uzrādīti kā ilgtermiņa ieguldījumi, kam nepiemīt lietiskā forma, bet pārsvarā tās ir lietošanas tiesības, kas paredzētas pašvaldību funkciju izpildes nodrošināšanai.

Nemateriālie ieguldījumi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, aprēķināta uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājums. Nemateriālo ieguldījumu vērtības amortizētas aktīvu paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Aprēķinātā amortizācijas vērtība atzīta pārskata perioda izdevumos. Nemateriālie ieguldījumi pašvaldību bilancēs norādīti neto vērtībā, no to sākotnējās vērtības atskaitot uzkrāto amortizāciju, aprēķināto vērtības samazinājumu un nedrošajiem (šaubīgajiem) avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem izveidotos uzkrājumus.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu sastāvā ir uzskaitīti ilgtermiņa materiāli lietiskie aktīvi, kuri pārsvarā paredzēti pašvaldību funkciju izpildes nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, aprēķināts nolietojums un vērtības samazinājums. Pamatlīdzekļu nolietojums aprēķināts pēc lineārās metodes atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.440 "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietojšanas nosacījumiem". Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums aprēķināts, izvērtējot Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumiem Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" noteiktās pazīmes un pielietojot atbilstošas vērtības samazinājuma aprēķinu metodes. Pamatlīdzekļi pašvaldību bilancēs norādīti neto vērtībā, no to sākotnējās vērtības atskaitot uzkrāto nolietojumu, vērtības samazinājumu un nedrošajiem (šaubīgajiem) avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem izveidotos uzkrājumus.

2010.gadā pašvaldības aktīvus sākotnēji uzskaitījušas kā pamatlīdzekļus vai inventāru atbilstoši paredzētā lietošanas laika ilgumam un vērtības kritērijiem, kas noteikti iestāžu grāmatvedības politikās saskaņā ar normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteiktajām prasībām.

Zemei, bioloģiskajiem aktīviem, kultūras un dabas pieminekļiem, mākslas priekšmetiem un citām kultūrvēsturiskajām vērtībām nolietojumu nerēķina.

Kapitālsabiedrībām turējumā nodotie pamatlīdzekļi uzskaitīti atsevišķos kontos pamatlīdzekļu kontu grupā. Kapitālsabiedrību veiktie ieguldījumi turējumā saņemtajos pamatlīdzekļos netiek iekļauti pamatlīdzekļu vērtībā un norādīti pašvaldību bilancē.

Likvidētie, atsavinātie vai iznīcinātie pamatlīdzekļi izslēgti no uzskaites, atzīstot attiecīgos izdevumus.

Atsavināšanai paredzētie pamatlīdzekļi pārsvarā pašvaldību uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā.

Nomātie pamatlīdzekļi uzrādīti zembilancē. Nomas maksājumi atzīti izdevumos saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Budžeta iestādes līdz 2010.gada 31.decembrim veica zemes (izņemot iegādāto zemi) pārvērtēšanu pēc kadastrālās vērtības uz 2010.gada 1.novembri. Pārvērtēšanas rezultātā zemes kopējā vērtība pieaugusi 69,5% pašvaldību un samazinājusies 27,1% pašvaldību. Pārvērtēšanu nav veikuši Baldones, Brocēnu, Siguldas un Ventspils novadi.

Daudzas pašvaldības 2010.gadā ir veikušas arī mežaudžu vērtības aktualizāciju.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrībās ir uzskaitīti pēc izmaksu un pašu kapitāla metodēm.

Gada beigās aprēķināti, pārgrāmatoti un atsevišķi norādīti finanšu ieguldījumi, kuru termiņš nepārsniedz gadu no bilances datuma. Finanšu ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā un kurus plāno realizēt nākamo 12 mēnešu laikā no pārskata datuma, norādīti kā īstermiņa finanšu ieguldījumi.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā uzrādīti arī pašvaldību ilgtermiņa aizdevumi un samaksātie avansi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi pašvaldību bilancēs norādīti neto vērtībā, no to sākotnējās vērtības atskaitot aprēķināto vērtības samazinājumu, nedrošajiem (šaubīgajiem) avansa maksājumiem par finanšu ieguldījumiem un nedrošajiem ilgtermiņa parādiem izveidotos uzkrājumus.

Krājumi

Krājumos galvenokārt norādīti pašvaldību īstermiņa aktīvi, kas paredzēti to darbības nodrošināšanai, atsavināšanai vai materiālu un izejvielu veidā atrodas vai tiks izlietoti saimnieciskās darbības procesā.

Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumiem Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" krājumu sastāvā ietverti arī atsavināšanai paredzētie ilgtermiņa ieguldījumi un lauksaimniecības krājumi.

Pašvaldību krājumi uzskaitīti iegādes (izmaksu) vērtībā un to novērtēšanai pielietota "pirmais iekšā – pirmais ārā" (FIFO) metode. Krājumu vērtība samazināta bojātiem un novecojušiem krājumiem. Ja krājumu pārdošanas cena ir kļuvusi zemāka par to iegādes vērtību, krājumi uzskaitīti neto pārdošanas vērtībā, norakstot izdevumos starpību. Pārsvārā krājumu vērtība atzīta izdevumos periodā, kurā tie nodoti lietošanā, atsavināti vai pārceļti. Kurināmā, degvielas un smērvielu vērtība atzīta izdevumos atbilstoši faktiskai izlietošanai.

Debitori (norēķini par prasībām)

Pašvaldības prasību grupā uzrāda visus norēķinus ar debitoriem – juridiskām un fiziskām personām, pret kurām pašvaldībai radušās prasības, kas nomaksājamas viena gada laikā. Prasību atlikumi gada beigās saskaņoti, noformējot un apstiprinot savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktus. Prasību pret valsts un pašvaldību budžeta iestādēm atlikumi gada beigās saskaņoti elektroniski Valsts kases informācijas sistēmā "Valsts budžeta un pašvaldību budžeta pārskati" atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 17.augusta noteikumos Nr.777 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" noteiktajam.

Prasības bilancē norādītas neto vērtībā, kas aprēķināta, no prasību vērtības atskaitot nedrošajām (šaubīgajām) prasībām izveidotos uzkrājumus. Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" nosacījumiem uzkrājumi nedrošām (šaubīgām) prasībām veidoti atbilstoši prasību apmaksas vai izpildes kavējuma dienu skaitam proporcionāli no parādu vērtības. Atsevišķos gadījumos uzkrājumi izveidoti apšaubāmās summas apmērā – ja pastāv strīds par prasību apmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums, pret debitoru ierosināta lieta par maksātnespēju, kā arī citos gadījumos, kad ir pamatots iemesls apšaubīt prasības atgūšanu. Izveidoto uzkrājumu vērtība iekļauta pārskata perioda izdevumos. 8% pašvaldību uzkrājumi prasībām nav veidoti.

Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

Nākamo periodu izdevumos uzrādītas pašvaldību faktiskās izmaksas, kas attiecas uz nākamajiem periodiem, samaksātie avansi par pakalpojumiem un projektiem. Nākamo periodu izdevumi iekļauti attiecīgā perioda izdevumos pēc uzkrāšanas principa, galvenokārt, kad pašvaldības ir saņēmušas preces vai pakalpojumus. Avansu par pakalpojumiem vērtība

bilancē norādīta neto vērtībā, kas aprēķināta, no avansu vērtības atskaitot nedrošajiem (šaubīgajiem) avansiem izveidotos uzkrājumus.

Saņemtie rēķini par priekšapmaksām līdz apmaksas dienai uzrādīti kā zebilances saistības.

Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Īstermiņa finanšu ieguldījumos uzrādīti ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā un kurus paredzēts paturēt ne ilgāk par gadu, kā arī ilgtermiņa finanšu ieguldījumi, kurus paredzēts pārdot un kuri pārklasificēti par īstermiņa ieguldījumiem.

Avansu maksājumi par īstermiņa finanšu ieguldījumiem bilancē norādīti neto vērtībā, atskaitot nedrošajiem (šaubīgajiem) avansiem par īstermiņa finanšu ieguldījumiem izveidotos uzkrājumus.

Naudas līdzekļi

Pašvaldību naudas līdzekļus veido nauda kasēs un norēķinu kontos kredītiestādēs un Valsts kasē.

Pašu kapitāls

Pašvaldību pašu kapitāls sastāv no rezervēm un budžeta izpildes rezultātiem.

Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervēs uzskaitīts iepriekšējos periodos ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības palielinājums.

Pārējās rezerves atzītas, ja pašvaldību finanšu ieguldījumi novērtēti saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir bijušas tādas izmaiņas, kuras nav norādītas šīs kapitālsabiedrības peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2010.gadā pašvaldības ņēmušas uzskaitē līdz šim neuzskaitītas mežaudzes un to vērtībā palielinātas pārējās rezerves.

Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts un pārskata gada budžeta izpildes rezultāts uzrādīts sadalījumā pa budžetu veidiem.

Uzkrājumi

Pašvaldības uzkrājumu sastāvā atzinušas uzkrājumus paredzamajām saistībām saskaņā ar uzkrāšanas principu un atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" nosacījumiem.

Uzkrājumi ir paredzēti pašvaldību saistībām, kas radušās no pārskata gada vai iepriekšējo periodu darījumiem un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet kuru vērtība, rašanās vai apmaksas datums nav precīzi zināmi.

Kreditori (norēķini par saistībām)

Pašvaldības kreditoru grupā uzrādījušas pašreizējās saistības (pienākumus), kas radušās pagātnes notikumu (darījumu) rezultātā un kuru apmaksai pašvaldībai vajadzēs lietot tās resursus.

Bilancē atsevišķi uzrādītas ilgtermiņa un īstermiņa saistības.

Kreditoru parādu (saistību) atlikumi gada beigās saskaņoti, noformējot un apstiprinot savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktus. Saistību pret valsts un pašvaldību budžeta iestādēm atlikumi gada beigās saskaņoti elektroniski Valsts kases informācijas sistēmā "Valsts budžeta un pašvaldību budžeta pārskati" atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 17.augusta noteikumos Nr.777 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" noteiktajam.

Uzkrātās saistības

Pašvaldību uzkrātās saistības atzītas, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi un nenoteiktības pakāpe ir daudz mazāka nekā uzkrājumiem. Uzkrāto saistību

vērtība noteikta saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, tāmēm vai pēc pašvaldību iepriekšējās pieredzes par izdevumu apjomu. Uzkrātās saistības izveidotas arī pašvaldību pārskata perioda izdevumiem, par kuriem attaisnojuma dokuments līdz pārskata sagatavošanai nav saņemts.

Uzkrātās saistības neizmantojamiem atvaļinājumiem gandrīz visas pašvaldības aprēķinājušas katram pašvaldības darbiniekam, pamatojoties uz kopējo pienākošos, bet pārskata periodā neizmanto atvaļinājuma dienu skaitu, kas reizināts ar vidējo vienas dienas darba atalgojumu pēdējo sešu mēnešu laikā, un pieskaitot attiecīgās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Grobiņas novads uzkrātās saistības neizmantojamiem atvaļinājumiem aprēķinājis kā 1/12 daļu no perioda darba samaksas izdevumiem un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām. Atšķirīga uzkrāto saistību neizmantojamiem atvaļinājumiem aprēķināšanas kārtība nerada būtisku ietekmi uz pārskatu.

Nākamo periodu ieņēmumi

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīta saņemtā ārvalstu finanšu palīdzība, tai skaitā 2010.gadā apgūto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļi, kā arī saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, ja ir spēkā Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumos Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" norādītie dāvinājuma vai pušu vienošanās līguma nosacījumi.

Ieņēmumi, kas saņemti pirms pārskata perioda bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, norādīti kā nākamo periodu ieņēmumi. Nākamo periodu ieņēmumi iekļauti ieņēmumu un izdevumu pārskatā pēc uzkrāšanas principa, ieņēmumus atzīstot periodā, uz kuru tie attiecas.

Ieņēmumi

Pašvaldību budžeta ieņēmumi ir uzrādīti atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju".

Pašvaldību budžeta ieņēmumus veido saskaņā ar nodokļu likumiem iekasētie vai saņemtie nodokļu, valsts un pašvaldību nodevu un citi maksājumi budžetos, kā arī pašvaldību ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudu ieņēmumi atzīti naudas saņemšanas dienā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, dabas resursu nodokļa un azartspēļu nodokļa ieņēmumi atzīti pēc naudas saņemšanas principa atbilstoši to administrēšanas metodēm, kuras veic Valsts Ieņēmumu dienests.

Ieņēmumi, izņemot minētos nodokļus, atzīti pēc uzkrāšanas principa periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas.

Saņemtie dāvinājumi, ziedojumi un mantojumi uzskaitīti attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā.

Izdevumi

Pašvaldību budžeta izdevumi ir uzrādīti atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" un Ministru kabineta 2005.gada 13.decembra noteikumiem Nr.934 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām".

Izdevumi atzīti pēc uzkrāšanas principa periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas samaksas.

Savstarpējie norēķini starp pašvaldībām un valsts budžeta iestādēm gada beigās saskaņoti elektroniski Valsts kases informācijas sistēmā "Valsts budžeta un pašvaldību budžeta pārskati" atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 17.augusta noteikumos Nr.777 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" noteiktajam.

Paskaidrojumi bilances postenim

Bilances posteņu pārklasifikācija

Bilances postenis	Pārklasificētā summa pārskata perioda sākumā	Piezīmes
Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	-106 545	Ls (106 491) Saldus novada un Ls (54) Ķeguma novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Īstermiņa saistības par saņemtajiem avansiem	-145	Skrundas novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Pārējās īstermiņa saistības	-6 484	Krustpils novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases
Īstermiņa uzkrātās saistības	113 174	Ls 106 491 Saldus novada, Ls 54 Ķeguma novada, Ls 145 Skrundas novada, Ls 6 484 Krustpils novada uzkrātās saistības procentu un apkalpošanas izdevumu maksājumiem par aizņēmumiem no Valsts kases

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālo ieguldījumu kopējā vērtība 2010.gadā samazinājusies par Ls (1 020 651).

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Nemateriālie ieguldījumi	12 667 415	13 688 066	-1 020 651
Attīstības pasākumi un programmas	3 800 749	4 227 000	-426 251
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	5 785 001	6 809 503	-1 024 502
Datorprogrammas	5 101 129	6 453 388	-1 352 260
Pārējās licences	226 749	132 816	93 933
Koncesijas	7 912	11 050	-3 138
Licences datorprogrammām	60 717	0	60 717
Pārējās nemateriālo ieguldījumu tiesības	388 495	212 249	176 246
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	2 003 989	1 926 145	77 844
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	678 456	468 884	209 572
Derīgo izrakteņu izpēte un citi līdzīgi neražotie nemateriālie ieguldījumi	118	1105	-987
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	399 102	255 429	143 673

Nemateriālo ieguldījumu grupas “Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības” kopējā vērtība samazinājusies par Ls (1 024 502), no kuras lielākais samazinājums postenī “Datorprogrammas” ir Rīgas pilsētai Ls (837 378) vērtībā, galvenokārt par aprēķināto amortizāciju.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu kopējā vērtība 2010.gadā palielinājusies par Ls 363 810 086.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Pamatlīdzekļi	4 366 126 851	4 002 316 765	363 810 086
Zeme, ēkas un būves	3 670 842 200	3 473 018 245	197 823 955
Dzīvojamās ēkas	176 938 863	193 571 829	-16 632 966
Nedzīvojamās ēkas	769 184 507	709 482 684	59 701 823
Transporta būves	1 435 684 061	1 489 136 897	-53 452 836
Zeme zem ēkām un būvēm	322 824 983	155 701 406	167 123 577
Kultivētā zeme	31 383 030	17 621 589	13 761 441
Atpūtai un izklaidei izmantojamā zeme	115 288 492	64 307 597	50 980 895
Pārējā zeme	605 462 110	619 868 687	-14 406 577
Inženierbūves	166 329 006	167 106 195	-777 189
Pārējais nekustamais īpašums	47 747 148	56 221 361	-8 474 213
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	16 597 328	16 543 638	53 690
Pārējie pamatlīdzekļi	141 735 407	123 180 416	18 554 991
Transportlīdzekļi	29 434 537	21 917 221	7 517 316
Saimniecības pamatlīdzekļi	24 462 249	24 105 322	356 927
Bibliotēku fondi	34 766 800	33 591 290	1 175 510
Izklaides, literārie un mākslas oriģināldarbi	496 630	517 754	-21 124
Dārgakmeņi un dārgmetāli	1 125	13 897	-12 772
Antīkie un citi kultūras un mākslas priekšmeti	7 496 311	4 220 224	3 276 087
Citas vērtslīetas	15 647	8 877	6 770
Datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	17 672 185	15 778 349	1 893 836
Iepriekš neklasificētie pārējie pamatlīdzekļi	27 389 923	23 027 482	4 362 441
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	357 006 554	308 304 669	48 701 885
Pamatlīdzekļu izveidošana	29 757 588	26 369 079	3 388 509
Nepabeigtā būvniecība	327 248 966	281 935 590	45 313 376
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību nekustamie īpašumi	118 242 786	x	x
Turējumā nodotā valsts un pašvaldību zeme	11 770 978	x	x
Turējumā nodotās valsts un pašvaldību ēkas un būves	96 905 811	x	x
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību citi nekustamie īpašumi	9 565 997	x	x
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	47 116 835	58 360 205	-11 243 370
Pazemes aktīvi	21 100 335	27 556 773	-6 456 438
Augļu dārzi un citi regulāri ražojošu koku stādījumi	287 073	288 224	-1 151
Mežaudzes	19 019 962	12 187 473	6 832 489
Pārējie bioloģiskie aktīvi	6 709 465	18 327 735	-11 618 270
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	2 906 517	2 616 389	290 128
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	11 679 224	20 293 203	-8 613 979

Kopējā pamatlīdzekļu vērtības palielinājuma ievērojamu daļu veido bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” pieaugums Ls 197 823 955 vērtībā, kas saistīts ar zemes pārvērtēšanu pēc

kadastrālās vērtības. Lielākais palielinājums zemes pārvērtēšanas rezultātā Ls 189 449 078 vērtībā ir Liepājas pilsētai.

Posteņa "Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība" kopējā vērtība palielinājusies par Ls 48 701 885. Pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās būvniecības palielinājums Rīgas pilsētai ir Ls 45 660 560 vērtībā. 2010.gadā turpinājušies Dienvidu tilta 2.kārtas būvniecības darbi (2010.gadā veikti nepabeigtās būvniecības darbi par 47,5 milj. Ls).

No posteņa "Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība" uz citiem posteņiem 2010.gadā pārvietoti aktīvi Ls 217 805 585 vērtībā.

2010.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem ir Ls (542 691).

Rīgas Ziemeļu transporta koridors

Rīgas dome veikusi Rīgas Ziemeļu transporta koridora projekta sagatavošanas un priekšizpēti darbus projekta „Rīgas pilsētas un Rīgas ostas integrēšana TEN-T tīklā” ietvaros ar kopējo budžetu 14,5 milj. eiro (10,2 milj. Ls), no kuriem 50% ir Eiropas Savienības komunikāciju tīkla budžeta līdzfinansējums. 2010.gada beigās apgūtais kopējais finansējums ir 7,3 milj. Ls.

Ilgtērmiņa finanšu ieguldījumi

Ilgtērmiņa finanšu ieguldījumu kopējā vērtība 2010.gadā palielinājusies par Ls 45 612 306.

Lielāko pieaugumu veido posteņa "Līdzdalība radniecīgo uzņēmuma kapitālā" pieaugums Ls 32 186 340 vērtībā.

Lielākie naudas līdzekļu ieguldījumi veikti šādās kapitālsabiedrībās: SIA „Rīgas ūdens” Ls 3 120 581 (Rīgas pilsēta), SIA "Ūdas" Ls 606 917 (Ērgļu novads) un SIA "Kārsavas namsaimnieks" Ls 485 815 (Kārsavas novads). Lielākais mantiskais ieguldījums veikts SIA "Rīgas meži", kurā Rīgas pilsēta ieguldījusi meža zemes Ls 17 891 400 vērtībā.

2010.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansiem par ilgtērmiņa finanšu ieguldījumiem ir Ls (120 160).

Ilgtērmiņa finanšu ieguldījumu sastāvā uzrādīti pamatlīdzekļi, kurus Ventspils pilsētas dome ir nodevusi valdījumā Ventspils Brīvostas pārvaldei. Šiem pamatlīdzekļiem 2010.gadā nolietojums aprēķināts pēc lineārās metodes saskaņā ar Ventspils Brīvostas pārvaldes vadības apstiprinātajām nolietojuma normām, ņemot vērā Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 7 "Pamatlīdzekļi" nosacījumus.

Detalizēta informācija par ilgtērmiņa finanšu ieguldījumiem uzrādīta gada pārskata 10.pielikumā.

Krājumi

Krājumu kopējā vērtība 2010.gadā palielinājās par Ls 48 205 875.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Krājumi kopā ar avansa maksājumiem	65 143 972	16 938 097	48 205 875
Avansa maksājumi par krājumiem	600 572	357 952	242 620
Krājumi	64 543 400	16 580 145	47 963 255
Izejvielas un materiāli	7 052 262	7 566 071	-513 809
Materiāli mācību, zinātniskiem un citiem mērķiem	541 283	524 130	17 153
Pārtikas produkti	527 743	598 266	-70 523
Medikamenti, zāles un medicīnas materiāli	130 387	132 038	-1 651

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Saimniecības materiāli un kancelejas piederumi	1 113 948	1 310 991	-197 043
Kurināmais, degviela, smērvielas	2 992 345	2 789 256	203 089
Mašīnu iekārtas un rezerves daļas	126 453	132 765	-6 312
Pārējie materiāli	1 620 103	2 078 625	-458 522
Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi	8 733	5 761	2 972
Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai	55 810 087	6 825 027	48 985 060
Gatavie ražojumi	55 025	74 596	-19 571
Krājumi un ilgtermiņa ieguldījumi atsavināšanai	55 750 888	6 743 334	49 007 554
Gatavie pasūtījumi	4 174	7 097	-2 923
Lauksaimniecības krājumi	3 223	4 444	-1 221
Darba un produktīvie dzīvnieki	2 864	4 159	-1 295
Lopbarība un sēklas	290	167	123
Pārējie lauksaimniecības krājumi	69	118	-49
Inventārs	1 669 095	2 178 842	-509 747
Ātri nolietojamais inventārs	750 753	1 095 670	-344 917
Apģērbi, apavi, veļa un gultas piederumi	915 392	1 083 172	-167 780
Pārējais inventārs	2 950	x	x

Krājumu kopējā vērtība galvenokārt palielinājusies, palielinoties postenim “Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai” par Ls 48 985 060, no kuriem palielinājums Ls 45 008 495 vērtībā ir Rīgas pilsētai, apgrozāmo līdzekļu sastāvā uzrādot atsavināšanai un privatizācijai paredzēto zemi.

2010.gadā naudas darījumu rezultātā iegūti krājumi Ls 63 104 024 vērtībā, savukārt no uzskaites izslēgto krājumu vērtība ir Ls 72 371 556.

2010.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par krājumiem ir Ls (10 378).

Debitori (norēķini par prasībām)

Prasību kopējā vērtība 2010.gadā palielinājās par Ls 4 305 415.

Atbilstoši likumam “Par nekustamā īpašuma nodokli” un pašvaldību saistošajiem noteikumiem 2010.gadā piešķirti atvieglojumi nekustamā īpašuma nodoklim Ls 1 872 828 vērtībā.

Pašvaldību nekustamā īpašuma nodokļa prasību (debitoru parādu) sadalījums atbilstoši termiņiem:

līdz 1 gadam – 67,3%,

no 1 līdz 2 gadiem – 23,3%

no 3 līdz 5 gadiem – 5,3%,

vairāk kā 5 gadi – 4,2%, no kuriem lielākais nekustamā īpašumu nodokļa parādu īpatsvars ir Jelgavas un Jūrmalas pilsētās.

2010.gada beigās nedrošajiem (šaubīgajiem) debitoru parādiem izveidoto uzkrājumu kopējā vērtība ir Ls 19 298 123, no kuriem Rīgas pilsētai Ls 9 179 555 un Jūrmalas pilsētai Ls 2 324 046. Salīdzinot ar 2009.gadu kopējā uzkrājumu vērtība pieaugusi par Ls 9 649 346, no kuriem lielākais pieaugums Rīgas pilsētai ir par izveidotajiem uzkrājumiem nekustamā īpašuma nodokļa parādiem Ls 5 143 988 vērtībā.

Detalizēta informācija par debitoru (prasību) izmaiņām uzrādīta gada pārskata 4.pielikumā.

FMInf_300611_pasv.bil.sk; Latvijas Republikas 2010.gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par 33 pašvaldību budžetiem; 2.sējums

Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

Nākamo periodu izdevumu un avansu par pakalpojumiem un projektiem kopējā vērtība 2010.gadā samazinājusies par Ls (1 124 869). Lielākais samazinājums ir Rīgas pilsētai Ls (755 304) vērtībā.

2010.gada beigās izveidoto uzkrājumu vērtība nedrošajiem avansa maksājumiem par pakalpojumiem ir Ls (115 501).

Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Pašvaldību īstermiņa aizdevumu un īstermiņa līdzdalību kapitālsabiedrību kapitālos kopējā vērtība 2010.gadā samazinājusies par Ls (768 079), tai skaitā Kuldīgas novadam par Ls (595 338) galvenokārt par ieguldījumu Latu rezerves fondā samazinājumu.

Detalizēta informācija par īstermiņa finanšu ieguldījumiem uzrādīta gada pārskata 12.pielikumā.

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļu kopējā vērtība 2010.gadā palielinājās par Ls 93 127 282.

Naudas līdzekļu atlikums palielinājies postenī "Pamatbudžeta līdzekļi" Ls 94 116 587 vērtībā un postenī "Citu budžetu līdzekļi" Ls 18 282 vērtībā, savukārt samazinājies postenī "Speciālā budžeta līdzekļi" Ls (591 723) vērtībā un postenī "Ziedojumu un dāvinājumu līdzekļi" Ls (415 864) vērtībā.

44,7% pašvaldību naudas līdzekļu atrodas Valsts kasē. Savukārt 29,5% pašvaldību naudas līdzekļu Ls 80 377 532 vērtībā atrodas a/s "SEB banka".

Detalizēta informācija par naudas līdzekļu atlikumiem uzrādīta gada pārskata 17.pielikumā.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla vērtība 2010.gadā palielinājusies par Ls 348 006 887, galvenokārt pieaugot iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāta vērtībai.

Rezerves

Rezervju vērtība 2010.gadā samazinājusies par Ls (31 063 843).

Rezervju kopējā vērtība samazinājusies, pašvaldībām samazinot iepriekš izveidoto pārvērtēšanas rezervi no uzskaites izslēgto ilgtermiņa aktīvu vērtībā. Lielu pārējo rezervju samazinājuma daļu veido Rīgas pilsētas pašvaldības izslēgtā līdzdalība SIA "Rīgas nami" Ls 18 128 704 vērtībā.

2010.gadā pašvaldības ņēmušas uzskaitē līdz šim neuzskaitītas mežaudzes Ls 783 304 vērtībā.

Detalizēta informācija par pašu kapitālu un rezervēm uzrādīta gada pārskata 8.pielikumā.

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts ir Ls 379 258 400.

Negatīvs budžeta izpildes rezultāts ir 18,6% pašvaldību. Lielākie negatīvie budžeta izpildes rezultāti ir Ventspils pilsētai Ls (8 998 955), Cēsu novadam Ls (8 857 592), Garkalnes novadam Ls (8 495 331) un Ādažu novadam Ls (6 654 122), kuri veidojas galvenokārt no zemes vērtības samazinājuma, veicot zemes pārvērtēšanu pēc kadastrālās vērtības uz 2010.gada novembri.

Uzkrājumi

Uzkrājumu kopējā vērtība 2010.gadā samazinājusies par Ls (40 202), no kuriem Rīgas pilsētai samazinājums Ls (1 332 223) vērtībā un palielinājums Ls 655 294 vērtībā par uzkrājumiem iespējamām saistībām ar tiesvedību saistītos procesos. Uzkrājumi Ls 704 602 vērtībā palielinājušies Jūrmalas pilsētai galvenokārt par iespējamām saistībām tiesvedības procesos un maksājumiem par ieturētās garantijas summas atmaksu.

Kreditori (norēķini par saistībām)

Saistību kopējā vērtība 2010.gadā palielinājās par Ls 204 180 680.

Postenis "Ilgtermiņa saistības" palielinājies Ls 138 709 463 vērtībā. Galvenokārt ilgtermiņa saistību pieaugumu veido posteņa "Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem" palielinājums par Ls 44 715 696, no tiem Rīgas pilsētai par Ls 40 433 447, un posteņa "Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi" palielinājums par Ls 44 330 058, no kuriem Gulbenes novadam par Ls 4 212 273.

Postenis "Ilgtermiņa aizņēmumi" palielinājies Ls 19 584 380 vērtībā. Rīgas pilsētai ilgtermiņa aizņēmumu pieaugumu Ls 7 542 319 vērtībā galvenokārt veido saņemto aizņēmumu no Valsts kases pieaugums.

Postenis "Ilgtermiņa uzkrātās saistības" palielinājies Ls 16 249 905 vērtībā, no kuriem pieaugumu Ls 16 250 942 Rīgas pilsētai veido aprēķinātie uzkrātie procenti par Deutsche Bank ieskaitīto finansējumu Dienvidu tilta būvniecībai un mijmaiņas darījuma ar Deutche Bank uzkrātā summa.

Postenis "Īstermiņa saistības" palielinājies Ls 65 471 217 vērtībā.

Postenis "Nākamo periodu ieņēmumi" palielinājies par Ls 50 722 623, kur lielākais palielinājums ir Daugavpils pilsētai Ls 10 134 534 vērtībā.

Dienvidu tilta finansējuma modelis

2005.gadā veikta finansējuma piesaiste Rīgas Dienvidu tilta pār Daugavu būvniecībai. Finansējuma modelis, ja nenotiek tā pirmstermiņa izbeigšana, nerada tūlītējas parāda saistības Rīgas domei, izņemot norēķinu saistības pret būvuzņēmēju A/S "Transport systems" u.c. piegādātājiem, kas tādā veidā klasificētas Rīgas pilsētas gada pārskatā. Ja notiktu finansējuma modeļa pirmstermiņa izbeigšana, tad ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem būtu klasificējamās kā ilgtermiņa saistības pret Deutsche Bank vai dažādām finanšu institūcijām, kam tā cedējusi vai nodevusi savas prasījuma tiesības.

Rīgas pilsēta atzīst saistības par izpildītājiem būvdarbiem un visā finansējuma modeļa darbības gaitā atzīst katra perioda finansējuma nodrošināšanas jeb procentu izmaksas ieņēmumu un izmaksu pārskatā. Finansējuma modelis paredz fiksētu procentu likmi visā modeļa darbības laikā. Rīgas domes Finanšu departaments ir noslēdzis strukturētu procentu mijmaiņas darījumu ar Deutsche Bank (darījuma beigu termiņš ir 23.06.2028.). Strukturētais mijmaiņas darījums paredz, ka Rīgas dome līdz 23.06.2013. saņem regulārus neto maksājumus. Pēc 23.06.2013. mijmaiņas darījuma maksājumi tiks aprēķināti ņemot vērā noteikta indeksa izmaiņas un līguma nosacīto summu; sagaidāmās ikmēneša naudas plūsmas ir ierobežotas intervālā no ienākošā neto maksājuma 2 miljoni eiro un izejošā neto maksājuma 1.4 miljoni eiro. Tā kā šim finanšu instrumentam ir ilgs darbības laiks, uz 2010.gada 31.decembri tā patiesā vērtība nav ticami nosakāma, tādēļ saskaņā ar Rīgas domes 2010.gada 25.novembra iekšējiem noteikumiem saņemtie maksājumi grāmatvedības uzskaitē tiek uzrādīti kā ilgtermiņa uzkrātās saistības. Pārējās saistības ietver ilgtermiņa saistības pret SIA "Rīgas pilsētībūvnieks" Ls 58 386 573, šo saistību īstermiņa daļa ir Ls 6 947 421. Nākotnes saistības pret SIA "Rīgas pilsētībūvnieks" uzskaitītas zembilancē.

Detalizēta informācija par kreditoriem uzrādīta gada pārskata 6.pielikumā un 14.pielikumā.

Zemibilance

2010. gadā saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumiem Nr. 1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" veikta zemibilances posteņu pārklasifikācija, izslēdzot no zemibilances aktīva sastāva nomātos pamatlīdzekļus, tos norādot atsevišķā zemibilances sadaļā "Nomātie aktīvi". No zemibilances aktīva izslēgti bezcerīgie debitoru parādi, privatizācijas sertifikāti, kā arī apvienotas sadaļas "Zemibilances aktīvi" un

“Zemilances prasības”. Zemilances pasīvs papildināts ar jaunām pozīcijām “Nākotnes maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par pamatlīdzekļu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politikas instrumentu finansētajiem projektiem” un “Izsniegtie galvojumi”.

Zemilances aktīvu kopējā vērtība 2010.gadā samazinājusies par Ls (45 558 981). Lielāko samazinājumu Jelgavas pilsētai veido citu zemilances aktīvu samazinājums galvenokārt par zemes 1031,5 ha platībā un Ls 24 750 365 vērtībā atzīšanu bilancē.

Zemilances pasīvu kopējā vērtība samazinājusies par Ls (28 745 235).

Zemilances pasīvu samazinājuma lielāko daļu veido posteņa “Nākotnes saistības” samazinājums Rīgas pilsētai Ls (89 315 666) vērtībā, tai skaitā samazinājums Ls (55 036 279) vērtībā par A/S “Transport systems” tilta būvniecības nākotnes maksājumiem un samazinājums Ls (30 814 897) vērtībā par nepabeigtās būvniecības darba līgumiem.

Pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkuma pielikumi

Paskaidrojumi pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumam uzrādīti gada pārskata 4., 6., 8., 10., 12., 14. un 17.pielikumā.

30.06.2011.

4401

Irēna Šuksta

67094210, irena.suksta@kase.gov.lv